

ני
בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו
כאילו הוא יצא מצרים,

בכח הזרוע הנטויה, להוציא אל הפועל
את רוממות המעלה מעט מעט בכל דור ודור,
חייב כל אחד להשלים, להשיג ולהרגיש
את חלקו בשלמות המעלה, השייך לערכו
ולדורו המגיע לו מיציאת מצרים

עולת ראיה ח"א

הסיפור של כל יהודי יהודה ושומרון

מינהלת ההסברה מזמינה את כל בית ישראל
לבוא ולבקר במקומות שבהם
התחיל הסיפור של כל יהודי
במרחבי יהודה ושומרון
נלך בדרכי האבות ובסיפורי הגבורה

לרשות הציבור יעמדו מרכזי מידע בנקודות הבאות:

גוש עציון

- צומת כפר עציון
- מוקד מידע 02-9933863
- בית ספר שדה כפר עציון 02-9935133

חברון

- ליד מערת המכפלה
- מרכז מידע טלפוני 1800-400-456

הר חברון

- יעיר יתיר
- העיר העברית הקדומה סוסיא
- מרכז מידע טלפוני ב"ס שדה סוסיא
- 1-599-507-517

שומרון

- צומת תפוח
- מוקד מידע טלפוני 02-5482111
- סיורי מרכז סיור ולימוד
- אלון מורה "חלקת השדה", 02-9973106

בנימין

- מעבר חיזמה
- (כניסה ליישובי בנימין מכיוון ירושלים)
- צומת שילת (כביש 443)
- תחנת דלק כפר אדומים
- (כביש ירושלים יריחו)
- צומת אריאל
- מוקד מידע של אירועי בנימין
- בית ספר שדה עפרה 02-9975516

לפרטים ועדכונים על אירועי פסח ביהודה ושומרון באתר מועצת יש"ע או באתר מנהלת ההסברה

www.jstory.co.il • www.myesha.org.il

צאת:	כניסת החג:
19:41	18:28 י"ג
19:43	18:43 ת"א
19:43	18:35 חיפה
19:41	18:42 חברון
19:41	18:33 שכם
19:42	18:42 ב"ש

גליון 142 | ניסן תשס"ט | 41 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן
במה תורתית חידוכולוגית ומעשית כחיוזן חזיתתנו בחרץ

ישע שלנו

**מס' ישיר מכל מכשיר
ממקום ממנו חייגת
ביהודה ושומרון
למוקד חירום הקרוב!**
1208

חג חירות כשר ושמח לכל תושבי יש"ע ולכל בית ישראל

צל חג הפסח

הרב גבי קדוש רב קהילת עצמונה בשומריה

לא לפסוח על יהונתן פולארד

אנו את ההפכים משתלבים, את המצה ואת המרור.

בעל ההגדה בא ללמד אותנו עיקרון חשוב מאוד: כל מטרתו של ליל הסדר שנחווה את יציאתנו ממצרים. כדי לחיות את יציאת מצרים צריך להקדים לכך את חווית השעבוד. כי רק עבד יכול להעריך מה היא חירות, רק אדם שהיה שרוי בחושך יודע להעריך את כוחו של אור, רק אדם עני יודע להעריך עושר, רק עם שהיה בגלות יודע להעריך גאולה. אך נראה שיש כאן מימד נוסף, אנו מתחילים בגנות ובכוחנו בלילה הזה להפוך את הגנות עצמה לשבח, אנו מספרים על השעבוד והופכים אותו לחירות. אנו הופכים את השעבוד להיות חורין. זה כוחו של ליל הסדר. וזה כוחה של השבת שלפני הפסח, לוקחים את השה, שהוא העבודה זרה של

המשך בעמוד 5

משונה הסדר שבלייל הסדר, כבר בתחילתו פותח לנו בעל ההגדה ב"הגיון" שבעריכת ההגדה: "מתחיל בגנות ומסיים בשבח". למה בלייל חגיגי זה שבו אנו חייבים להראות את עצמנו כאילו אנחנו יצאנו ממצרים, צריכים להזכיר ולפתוח ב"גנות"? ידועים הדברים שטעם אכילת המצה היא מפני שהיא מסמלת מצד אחד את השעבוד במצרים "הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים" (זה לחם עוני שאכלו אבותינו בארץ מצרים) ומצד שני המצה מסמלת את החירות והשחרור ממצרים "מצה זו על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ". רואים אנו שאפילו בטעם אכילת המצה עצמה משתלבים טעם והיפוכו, השעבוד והחירות. וכן באכילת המצה עם המרור כשיטתו של בית הלל לכרוך את המצה עם המרור רואים

עכשיו הזמן להציל את פולארד

8543 ימים בכלא!

נתפלל כולנו לשחרור יהונתן בן מלכה קוראים לשחרור פולארד: www.pollardnow.org

לפרטים והצטרפות לפעילות: טלמסר 054-6437218 | פקס' 02-5636162 www.freepollard.net | freepollard@gmail.com

המוציא לאור:

יהודה ושומרון וחבל עזה

מועצת יש"ע

עורך: ישי הולנדר
כותבים: משה מאיסדורף
מודי גונן
צילום השער: מודי בן אברהם
פרסום מודעות: ישראל בליינר
052*8903906
הפצה: מקור ראשון - דוד
052*8908519
עיצוב והפקה: שילה • ברכץ
בית אל
טל' 02*9973875

המועצה היישובים היהודיים ביהודה ושומרון וחבל עזה בשיתוף: **ישראל מאוחדת**
בית הדפוס 11, גבעת שאול ירושלים 95477
טלפון 02-6211999
פקס' 02-6516662
perla@myesha.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

מועצת יש"ע במכתב ברכה לראש הממשלה החדש

שבת והצהרת שתם עידן הנסיגות, ששום יישוב לא יעקרו ושיחודש פיתוח ההתיישבות בשומרון וביהודה. חזרת והצגת ראייה מדינית וביטחונית מפוכחת והדגשת חזון והדגש את החשיבות העצומה שאתה מייחס לשובם של הערכים היהודיים-ציוניים אל מערכת החינוך. אנו שואבים עידוד רב מדבריך אלה ומשוכנעים שאם כך תפעל הממשלה בהנהגתך - היא תוביל את מדינת ישראל להישגים מרשימים. את מכתבם חותמים דיין וולרשטיין וכותבים לראש הממשלה החדש: "אנו רואים עצמנו שותפים שלך ושל ממשלתך במאמץ להשיב את מדינת ישראל אל דרך זו".

יו"ר מועצת יש"ע דני דיין ומנכ"ל המועצה פנחס ולרשטיין שיגרו בראשית השבוע איגרת ברכה לראש הממשלה מר בנימין נתניהו. במכתב כותבים השניים: "הננו מבקשים לברך אותך בשמנו, בשם מועצת יש"ע ובשם מאות אלפי מתיישבי יהודה ושומרון, עם כניסתך המחודשת לתפקיד ראש ממשלת ישראל ועם שובו של המחנה הלאומי אל הגה השלטון. אנו מאמינים שכהונתך כראש הממשלה תבשר את שובה של מדינת ישראל אל דרך המלך של הגשמת החזון הציוני בתחומי ההתיישבות, העלייה, החינוך, הביטחון והערבות ההדדית". בחירי מועצת יש"ע ציינו בפני נתניהו כי "במהלך החודשים האחרונים

שביל ישראל הישיר ביש"ע

נתן את ברכתו ואישר לאבטח את השביל למען ביטחון המטיילים בו. ציבור מטייבי לכת מוזמן לטייל בקטע הראשון שסומן לאחרונה - ביום ראשון י"ח ניסן, ג' חול המועד פסח, יציאה בשעה 9:00 בבוקר מחוות סקאלי (אלון מורה עילית). אורך המסלול כ-17 קילומטרים - זמן הליכה משוער: כשבע שעות וחצי. יש להצטייד בנעלי הליכה נוחות ובשלושה ליטרים של מים.

לפרטים נוספים:

kidronart@gmail.com

בימים אלו יוצא לדרך פרויקט ייחודי של סימון שביל ישראל הישיר שיאפשר למטיילים הרבים לחצות את הארץ לאורכה - דרך הבקעה, ונופי יהודה שומרון וירושלים, ולהתוודע לחי ולצומח הייחודיים בחבלי ארץ זו.

מיזם שביל ישראל הישיר מביא את המטייל הישראלי לעבור במרחבי יש"ע ומחבר את נופי יהודה שומרון ובקעת הירדן לליבו של הקונצנזוס הישראלי. השביל יהווה אלטרנטיבה לשביל ישראל הקיים, והוא יעבור מצפון הארץ, דרך הסרטבא בבקעה - מקום הדלקת המשואות, ימשיך למרחבי יהודה ושומרון, דרך ירושלים והכותל המערבי, ועל פי התיכנון ימשיך משם לגוש עציון, יעבור בהרודיון ודרומה דרך הר חברון עד לערד.

לאחרונה יצא לדרך סימון הקטע הראשון בין חוות סקאלי הסמוכה לאלון מורה ועד חוות גבעות עולם שברכס איתמר. למיזם, שבראשו עומד אסף קידרון מחוות גבעות עולם, הצטרפה מועצת יש"ע, שאף העלתה את הנושא בפגישה שקיימה בשבוע שעבר עם מפקד אוגדת איו"ש, תא"ל נועם תיבון, שהביע תמיכה במיזם,

הילולת יהושע בן נון בתמנת חרס

המקראית. כניסות לקבר יתקיימו ברגל או בהסעות מיוחדות במהלך כל הלילה מצומת אריאל - בין השעות 22:00 ועד ל-4:30 בבוקר. מדי כל שעה עגולה תתקיים אמירה תפילת 'עלינו לשבח' ברוב עם, אותה תיקן יהושע בן נון. האירוע מאורגן ע"י אגודת 'שכם אחד', המועצה האזורית שומרון, המועצה הדתית, ועד המתיישבים, ומאובטח על ידי כוחות הביטחון. מקומות מוסדרים לתפילת נשים.

לפרטים: 054-7684258

או shechem1@gmail.com

כ"ו בניסן הוא יום השנה לפטירתו של יהושע בן נון על פי המופיע במגילת תענית ובשולחן ערוך אורח-חיים סימן תק"פ. על פי המסורת בכל השנים עולים ביום זה אלפי יהודים להתפלל על ציונו הקדוש של יהושע בן נון וצינונם של כלב בן יפונה ונון אבי יהושע סמוך לאריאל שבשומרון.

כמדי שנה תתקיים ביום ראשון בלילה, אור לכו" בניסן התשס"ט עלייה המונית של רבבות ישראל לתפילה ולימוד על ציונו של יהושע בן נון בכי"ל חארס המזוהה עם תמנת חרס

להפיק ספר... זה לא סיפור

עבורנו זה לא סיפור
אנחנו נעשה זאת עבורך

שילה • ברכך בית אל בע"מ
טל' 02-9973875 shilo_b@netvision.net.il

בית ספר עדה עפרה

אתגר וטבע בכוך-השחר

בס"ד

פסטיבל רחיפה בחוה"מ פסח

יום ראשון

י"ח בניסן (12.4.09)

בין השעות 10:00-16:00

בשמורת הטבע קובת אנג'מה

ובדרך נוף הבקעה ויריחו

פעילות

**מצנחי רחיפה
וטרקטורונים
מעופפים**

(מותנה במצב הרוחות,
באחריות ובתשלום
ישירות למפעיל)

בתשלום נפרד:

(10 ש"ח לאדם)

• גלישה באומגה

• טיול אופניים מודרך

(ניתן להצטרף עם
אופניים פרטיים
ללא תשלום)

• טיולי ג'יפים עם תצפיות נוף

שלל פעילויות למשפחה במחיר אטרקטיבי:

(30 ש"ח ליחיד, 90 ש"ח למשפחה)

• שחקני רחוב

• יצירות מהטבע

• אוהל מספר סיפורים

• טיולים מודרכים לפסגת ההר

• קיר טיפוס

• סדנת מוסיקה ותיפוף

• יריד מכירות

מכר 11 869341 052-869341

לפרטים: טלי 054-5630806

(הפעילות נתונה לשינויים)

ושומרון, אינה קניין נדל"ני, עם תשואות רווח, ומניות נסחרות. אלא זו אחיזה ערכית מוסרית וצודקת, המתריסה קבל עם ועולם: עם ישראל שב הביתה.

בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו והקב"ה מצילנו מידם. גם על מפעל ההתיישבות ביש"ע קמו מהרסים ומחריבים המבקשים לראותנו גולים מעל אדמתנו. גם הם קמים עלינו במטרה לכלות ולסיים את ההתיישבות ביהודה ושומרון, אויבינו עושים זאת באמצעות פיגועים וטרור כפי שראינו בשבוע שעבר בבית-עין, במטרה להחליש אותנו ולפגוע בבטן הרכה של הציבוריות הישראלית ובתוכה בהתיישבות, אומות העולם עושים זאת באמצעות לחצים דיפלומטיים בנושאים שונים לרעת ההתיישבות, או במימון ארגוני שמאל קיצוני

מתשיכים את החוט המקשר

הפועלים כנגדנו בדו"חות, במעקבים, ובפרובוקציות משפטיות באמצעות עתירות לבג"ץ. וב"ה הקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

מפעל ההתיישבות ביש"ע ממשיך להתרחב, לגדול ולצמוח, עם נוכחות ישראלית במרחבייהודה ושומרון של למעלה מ־300,000 איש ועם כמות גדולה של משפחות המבקשות לבוא ולקבוע את ביתן ביישובי יהודה ושומרון, חלקן אך מתקשות לעיתים למצוא בשל הביקושים הגבוהים.

אנו מקווים שחזרתו של המחנה הלאומי אל הגה השלטון תביא עדנה להתיישבות, לאחר שנים של גזירות הקפאה ואיומי עקירה. אנו מאמינים גם שהממשלה החדשה שהושבעה בשבוע שעבר תחזיר את מדינת ישראל אל דרך המלך של הגשמת החזון הציוני בתחומים שונים ובהם בהתיישבות. אך גם כעת טרם הגיעה העת לנוח על זרי הדפנה. עלינו להמשיך כל הזמן ולעמול על מנת שהחזון הזה ילך ויתרחב, עלינו לפעול להמשך פיתוחו וגידולו של מפעל ההתיישבות האדיר ביש"ע, ולא פחות חשוב מכך, להסביר ולהעמיק את התודעה בקרב הציבור בישראל לחשיבותה והכרחיותה של ההתיישבות ביהודה ושומרון – בראש ובראשונה מבחינה היסטורית מוסרית וערכית, אך גם אסטרטגית-ביטחונית להמשך ביטחונה וקיומה של מדינת ישראל.

מועצת יש"ע מאחלת לכל בית ישראל חג פסח כשר ושמח! ●

בעוד שעות אחדות נשב כולנו סביב שולחן הסדר הערוך ונספר ביציאת מצרים. יציאת מצרים לא היתה עוד פרט בסיפורו של הולדת עם ישראל, אלא היוותה חידוש לעולם כולו, ביציאת עם של עבדים מעבדות לחירות, בהרמת ראשו ובמסעו במדבר בדרך לארצו המובטחת.

בהקמת מדינת ישראל שוב 'יצאנו ממצרים'. ממצירי הנאצים ימ"ש, ומהגלויות השונות, ונשאנו ראש בהקמת מדינה יהודית בארץ ישראל. המשכנו את שרשרת הדורות, חידשנו את ההתיישבות היהודית באותם המקומות שבהם התהלכו אבות האומה, גיבורי התנ"ך, ובהם התרחשו תולדותיו של עם ישראל לדורותיו. מקומות אלו נותרו שוממים ועזובים מאדם, כאילו ממתנים לנו, לבנים ששבו הביתה. ובבואנו אליהם, יחד עם למעלה מ־300,000 ישראלים החיים, מתגוררים, יוצרים, מתהלכים ופועלים בחבלי ארץ אלו ובהמשך פיתוח מפעל ההתיישבות באותם מקומות: משילה, ועד בית לחם, מחברון ועד סבסטיה, מיתר ועד אלון מורה, אנחנו ממשיכים את החוט המקשר מאז יציאת מצרים, דרך שרשרת הדורות, ועד לימינו אלה.

כשם שיציאת מצרים עוררה רעש גדול בעולם, כך גם קיומו של מפעל ההתיישבות מכה גלים ומהווה מוקד משיכה והתעניינות לאומות העולם. ולא בכדי. אחיזתנו ברגבי אדמתם של חבלי יהודה

**מחירים
חיוביים
לקיץ!**

כל הגוונים...
להקת

חיים סיטון
052-8693543
www.meshivim.com

לא לפסוח על יהונתן פולארד

המשך מעמוד השער

מאחורי סורג ובריה, שהרי "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורין". ליל הסדר מלמד אותנו שבכוחנו להפוך גנות לשבח, שיעבוד לחירות.

שבויים לבני חורין! יהונתן פולארד הי"ו נמק בכלא בארה"ב כבר למעלה מ-23 שנים, עשרים וארבע לילות סדר הוא נמצא בשעבוד של "מדינה ידידותית". כיצד נרגיש אנו בני חורין כשבשר מבשרנו, אחינו יהונתן נמצא בשעבוד? האם נוכל להרגיש חירות בליל הסדר תשס"ט? מסופקני!

זמן הפסח עם סגולות החירות שבו הוא הזמן המתאים לפעול ולהתפלל לשחרורו, אסור לנו להחמיץ את המצווה! אסור לנו לפסוח על יהונתן פולארד! נשאיר כולנו מקום פנוי בלב ובשולחן ליהונתן פולארד, ונפעל ונתפלל למען חירותו בעז"ה. השתא עבדי, לשנה הזו יהונתן בן מלכה הי"ו בן חורין! ●

המצריים והופכים אותו לקרבן פסח שהוא יסוד האמונה.

בליל הסדר הקרב ובא, יזכו עם ישראל בכל מקום שהם לקיים את מצוות הסדר, שעיקר עניינם לחיות מחדש את יציאת מצרים, לחוות את חוויית החירות, כדברי הרמב"ם (חמץ ומצה ז, א): "בכל דור ודור חייב אדם להראות את עצמו כאילו הוא בעצמו יצא עתה משעבוד מצרים שנאמר (דברים ו) 'ואותנו הוציא משם וגו', ועל דבר זה ציווה הקב"ה בתורה (דברים ה) 'וזכרת כי עבד היית...' כלומר כאילו אתה בעצמך היית עבד ויצאת לחירות ונפדית".

נדמה שב"ה מרבים אנו לעסוק בענייני הפסח ולהדר בהם, מקפידים אנו על קלה כבחמורה, מוסיפים על יסודות ההלכה הקפדות ומידות חסידות. אך אולי שכחנו את חובתנו כלפי הזולת, כלפי חסרי הישע שאינם יכולים לעזור לעצמם, אלו שישבו בזמן הסדר

חגיגת עצמאות ברחלים

על אם הדרך

הפנינג לכל המשפחה

11:00-14:00

הצגות לילדים • מתנפחים • דוכני מכירה • טיול למשפחות
פינוק מנגל • רכיבת סוסים בחוות האמונה (תשלום נפרד)
ביקור ביקב טורא • סיורים ביישוב

15:30

טקס מרכזי במעמד רבנים ואישי ציבור
"להקת המדרגות"
בהופעה לכל המשפחה

עלות לכל הפעילות 10 ₪ לילד, 35 ₪ למשפחה

לפרטים: 052-6071698
(ניתן לשלוח הודעות כתובות)

האירוע מתקיים בחסות:
מועצה אזורית שומרון, אמנה, מינהלת קליטה שומרון

י. גולן, תמונה, שומרון

הפנינג בחול המועד
יום א' ג' חוה"מ"פ (12/4)
בשעות: 10:00-16:00
75 ₪ למשפחה
לפרטים: טלי שאג
054-5630806

בתים אחרונים
בהנחות ענק:
70,000 ₪

מימון ממשלתי

כוכב השחר, לגור חמישה כוכבים

במחיר 638,000 ₪

★ קהילה חמה ומשפחתית ★ יישוב ירוק ומפותח ★ בתים מרווחים
★ שירותים חינוכיים וקהילתיים ★ 30 דקות מירושלים

היישוב קהילתי דתי	הקהילה 300 משפחות	הבית 105 מ' + 85 מעטפת
-----------------------------	-----------------------------	----------------------------------

משווק: שלמה - 052-7966606
מרכז מידע אמנה - 1-800-260-240

www.amana.co.il

סמל מדינת ישראל

5

חיבת הארץ של גחלי ישראל

הרב מנחם זמבה: "בשום אופן לא נוכל להסכים לוותר אפילו על שעל אחד מארצנו הקדושה" חלק א'

להבות אש, של אהבת ה', עמו, תורתו וארצו.

בשנת תרצ"ז (1937) שנים ספורות לפני מלחמת העולם השנייה, נשא הגאון רבי מנחם זמבה הי"ד נאום בפני הכנסייה הגדולה של אגודת ישראל. בדבריו הוא התייחס לשאלת ארץ ישראל ולכינון השלטון היהודי בה - שאלה שהסעירה בחציה הראשון של המאה העשרים את העולם היהודי בכלל, ואת היהדות הנאמנה לדבר ה' בפרט. הרב מנחם זמבה הציג בפני באי הכינוס את המחלוקת בין מחייבי המדינה לבין שולליה. וכך הגדיר את הסוגיה: "שאלת ארץ ישראל העומדת כעת על הפרק, יש גם בה משום קדוש השם. יש בזה דעות שונות, מהם לחיוב ומהם לשלילה". על המחייבים את מפעל העלייה וההתיישבות בארץ ישראל אמר: "אלה הרוצים לראות במהרה התכוננות מלכות ישראל, הוא מחמת גודל תשוקתם לקדש את שם שמים לעיני העמים. להראותם כי אחרי שעברו אלפי שנה ועם ישראל נע ונד בארץ - עוד לא אבד שברו ועוד חיה יחיה". לעומתם, הביא כסיוע למתנגדים את דברי החתם סופר שכתב כי "...טוב לישראל לסבול אורך הגלות כדי שתהיה בסוף גאולה שלמה". הגאון ר' מנחם זמבה הי"ד נמנע, שנתיים לפני המלחמה, מלחוות דעתו ולהכריע בשאלה גורלית זו.

בספרו 'חידושי הגרמ"ז' כותב הרב זמבה על חשיבות שלמותה של ארץ ישראל ומשווה אותה לספר תורה: "יש לנו ספר תורה קדוש אשר נאמר עליו 'תורת ד' תמימה משיבת נפש'. ואם חסרה אות אחת הוא פסול מקדושתו. יש לנו גם ארץ אשר גם עליה נאמר כי קדושה היא, ולכן רק אנשים אשר להם העוז המר לקרוע גזרים מתורתנו הקדושה והתמימה - הם הם אשר גם ירהיבו בנפשם לקרוע את ארצנו לגזרים. אבל אנחנו שומרי התורה וחרדים על דבר ד', לתורה שבכתב ושבעל-פה, מראשו ועד סופו, המוסרים נפשנו על כל אות ואות - בשום אופן לא נוכל להסכים לוותר אפילו על שעל אחד מארצנו הקדושה". ●

הרב מנחם זמבה (נכתב גם זמבא) הי"ד, מאחרוני רבני פולין, שנודע בגאונותו המופלגת, נולד לאביו ר' אלעזר ב-י"ג באלול תרמ"ג (1883) בפראגה, פרבר של ורשה, השוכן על גדות נהר הוויסלה. הרב זמבה היה עילוי, וניחן בכוח זיכרון נדיר ותפיסה מבריקה. עם זאת, מילדותו סבל מבריאות לקויה, בייחוד בעיניו החלשות וגופו המורעב. בגיל תשע נפטר אביו, והוא עבר לחסותו של סבו, ר' אברהם. זה קירבו אל החסידות עם נסיעותיו התכופות לאדמו"ר מגור, ה"שפת אמת".

בגיל שמונה עשרה נשא הרב זמבה את מינדל, בתו של ר' ישעיה חיים צדרבוים, שהיה עשיר ומסוגל לפרנס את חתנו כשזה יושב ועוסק בתורה. מסופר עליו שבתקופה זו כתב עשרת אלפים כתיב יד של חידושי תורה, שרובם המכריע אבדו בשואה. בשנת תר"פ (1920) נפטר חמיו שתמך בו, ובכל אופן לא הסכים לקבל על עצמו את עול הרבנות כדי שיוכל להמשיך לפרנס את משפחתו.

הרב זמבה העדיף להמשיך לנהל את חנות הפלדה שהוריש לו חותנו והקדיש לשם כך מספר שעות ביום. מסופר כי פעמים רבות נשאל מדוע אינו נושא בעול הרבנות במקום עבודה בחנות. על כך היה עונה בשנינותו: "בחנות מסייעים על ידי האשה והילדים. לא כן ברבנות, שם אף אחד מהם לא יוכל לעזור לי, ואצטרך איפוא להתבטל הרבה ביטול תורה..."

מחזה כזה, של גדול בתורה עוסק בענייני העולם הזה משך תשומת לב, אך הוא המשיך לנהל את העסק יחד עם אשתו עד שנת תרצ"ה (1935). באותה שנה נכנע ללחץ הרבנים וקיבל על עצמו את החברות ב"ועד הרבנים" של ורשה יחד עם רבי יעקב מאיר בידרמן ורבי אברהם ויינברג, אז התפנה לעסוק בצרכי ציבור, ובין השאר היה בין החותמים על האיסור להמם את הבהמה לפני שחיטתה, בפולמוס הגדול על השחיטה שהתנהל באותם הימים.

עם ייסוד "אגודת ישראל" נבחר למזכירות הכבוד של התנועה, בהשראת רבו האדמו"ר מגור, עוד בטרם מלאו לו ארבעים. עם שקידתו העצומה בתורה, עסק רבות בצרכי הציבור - בתחילה במוסדות תורה שבהנהלתן עמד. נאומיו ב"כנסיות הגדולות" של האגודה היו ידועים כחוצבי

בפינה הזאת אנו מנסים יחד איתכם להתחבר **ולאהוב את ארצנו הקטנטונת והיפה**. מדי פעם, אנו מציגים בפינה חידה הקשורה לארצנו וכמובן שהפותרים נכונה יזכו בפרסים נאים.

זדה את המקום

